

Samenvatting van het proefschrift

Bram D. van Rhijn

"Eosinophilic esophagitis: studies on an emerging disease"

Promotiedatum: 03 december 2014

Universiteit: Universiteit van Amsterdam

Promotor:

Prof. dr. A.J.P.M. Smout

Co-promotor:

Dr. A.J. Bredenoord

Dr. J. Verheij

Eosinofiele oesofagitis is een chronische slokdarmontsteking die gepaard gaat met passageklachten in de slokdarm voor met name vast voedsel. De ziekte werd 20 jaar geleden voor het eerst herkend als ziektebeeld, en de eerste richtlijnen verschenen pas in 2007. Voor de diagnose zijn bovengenoemde klachten en de aanwezigheid van eosinofielen in het slokdarmepitheel vereist; hiervoor dient een endoscopie met biopsen te worden verricht. Hoewel de effectiviteit van dieetbehandelingen suggereert dat voedselallergie een rol speelt in het ontstaan van eosinofiele oesofagitis, is er weinig bekend over de pathofysiologie en de beste behandeling. In dit proefschrift onderzoeken wij de epidemiologie, pathofysiologie en behandeling van eosinofiele oesofagitis. In het eerste deel van het proefschrift tonen wij aan dat eosinofiele oesofagitis steeds vaker voorkomt in Nederland en dat aan deze stijging nog geen eind lijkt te komen. Verder laten wij zien dat langere ziekteduur gepaard gaat met vermindering van de kwaliteit van leven en met toename van motiliteitsstoornissen van de slokdarm. In het tweede deel van het proefschrift identificeren we met behulp van diverse technieken de afgenomen barrièrefunctie van het slokdarmepitheel als een belangrijke factor in de pathofysiologie van eosinofiele oesofagitis. Afname van de ontsteking bij patiënten met eosinofiele oesofagitis blijkt te zijn geassocieerd met herstel van de barrièrefunctie van het slokdarmepitheel. Dit kan belangrijke implicaties hebben voor de follow-up en behandelingsopties. Tevens hebben wij met een nieuwe allergietest (ImmunoCAP ISAC) onderzoek gedaan naar de sensibilisatiepatronen bij patiënten met eosinofiele oesofagitis. We tonen aan dat de meerderheid van de patiënten gesensibiliseerd is tegen een voedsel- of inhalatieallergeen en dat 40% van de patiënten een kruisreactie heeft tegen voedselallergenen via sensibilisatie tegen berkenpollen. Een exclusiedieet gebaseerd op de ImmunoCAP ISAC-uitslagen blijkt geen effect te hebben op de ziekteactiviteit.

Het derde deel van het proefschrift richt zich op de waarde van endoscopische tekenen in de follow-up van eosinofiele oesofagitis. We vonden dat endoscopische tekenen betrouwbaar werden gescoord door verschillende beoordelaars (matig tot goede inter- en intra-observer overeenkomst), maar dat endoscopische tekenen niet goed de ziekteactiviteit kunnen voorspellen. Derhalve blijft het nemen van slokdarmbipten noodzakelijk voor het vaststellen van de ziekteactiviteit bij eosinofiele oesofagitis.